

Cerkveni Glasbenik

Glasilo Cecilijinega društva v Ljubljani.

Izhaja po enkrat na mesec in velja za celo leto z glasbeno prilogo vred 5 kron,
za cerkve ljubljanske škofije 4 krone, za dijake 3 krone.

Uredništvo in upravnništvo: Pred Škofijo št. 12, I. nadstr.

Bistvo in naloga cerkvene glasbe.

Po predavanju J. Mittererja v Inomostu spisal P. H.

(Konec.)

Sveto moramo služiti Svetemu. Kristjan ki ima živo vero v pričujočnost Izveličarjevo v presv. Zakramentu, se častljivo in spoštljivo obnaša v cerkvi, tudi glasba mora dihati spoštovanje, duhovno veselje, žalost, pokoro, zatajevanje; izključena pa je podlost, svetobol, plesni ritem. Ves ustroj in prednašanje se mora ločiti od svetne glasbe.

Kaj je svetno, teatralično, kaj je cerkveno? Kje je meja med eno in drugo strujo? To določiti je jako težko, to more le mož, ki si je okus olikal na dobrih vzorih; in ti vzori so: gregor. koral, Palestrinov slog. Kdor je marljivo gojil ti panogi, se vtopil v duhá greg. korala in klasičnih skladeb, ta bo gotovo zadel pravo in bo lahko ločil cerkven spev od gledališkega. Vsakdo pa tega ne more.

Nekdo se je pritožil, da med Glorijo ne more moliti. Ako je bila glasba teatralična, ali izvajanje slabo, rad verjamem, da ni mogel moliti. Ako pa je bilo petje vzgledno in veličastno, ni treba moliti, saj je petje samo molitev. Dovolj je, da se spomnim angelskega speva in da v srcu odmevajo čutila radosti in proslave božje, ki jih izraža spev.

Drugi je rekel, da ga moti petje, kadar izprašuje vest; ali: bil sem ravno pri spovedi, a glasba me je tako motila, da se nisem mogel prav izpovedati. Tretji: Rad bi bil molil križev pot, pa vse me je motilo.

Na vse te pomisleke je prav lahek odgovor. Liturgična služba božja je javna služba božja, pri kateri naj bo zbrana cela krščanska občina; takrat ni mesta za privatne pobožnosti. Ako jih pa kdo opravlja, naj se ne pritožuje radi oficijelne službe božje, ki ima na vsak način prednost pred vsako privatno pobožnostjo.

Pa tudi lajikom v glasbi je mogoče ločiti dobro cerkveno glasbo od gledališke, ker imamo znake, na katerih se spozna cerkv. glasba.

1. Tempi ne smejo biti presenetljivi, t. j. adagio in allegro ne smeta zapored nastopiti brez vsake motivacije.

2. Tudi prenašlo menjavanje forte in piano ni v cerk. duhu.

3. Zloraba alteriranih akordov je veliko zlo; kromatika sicer ni prepovedana, pospešuje veliko več lepoto cerkvene glasbe, ako se uporablja

v pametni meri; ampak zloraba kromatike, kakor jo negujejo glasbeni modernisti, podeli glasbi značaj strastnosti, ki ni za cerkev.

4. Arijozni spevi, tremolo, portamento so jako kočljive stvari, v katerih godbeniki in pevci bolj iščejo sebe, nego Bogá. Cerkvena glasba ne sme biti strastna, sentimentalna, boleštna, marveč mora biti zdrava, naravna.

5. Mnogo zavisi tudi od prednašanja. Duo si faciant idem, non est idem. Dva pojeta, a kaka razlika med njima. Ko bi že bila kaka arija manj cerkvena, jo zna pevec z dostojnostjo, počasnim tempo itd. pretvariti v cerkveno.

Od dobre cerkvene glasbe se pa tudi tirja, da ni dolgočasna, ker taka glasba ni v cerkvenem smislu. Ko se je započela cecilijanska ideja in so nosilci te ideje začeli trebiti necerkvene skladbe, so jih dostikrat nadomestili z jako dolgočasnimi proizvodi in zelo škodovali cecilijanski ideji. Bog nas varuj dolgočasnih kompozicij! Na drugi strani pa moramo skrbeti za to, da pripravne skladbe tudi lepo izvajamo, ne mehanično, marveč duhovito, in zlasti treba paziti na to, da se poje čisto in ubrano.

Siromaki, ki morajo v cerkvi poslušati slabo, nedostojno petje. Cerkveni predstojniki so dolžni skrbeti za to, da je petje pri božji službi lepo in izpodbudno. Ni treba, da bi bili spevi težki, umetnostni, ampak formalno naj bo vsak spev umetnost, t. j. izvaja naj se tako fino in duhovito, da bo človek res kaj imel od tega. Priprost spev, umetno prednašan, je všeč vsem, priprostim in izobraženim, in vsak vernik ima pravico terjati, da se poje, če se že poje, lepo in dostojno. Zatorej mora imeti pevovodja jako fin čut; le tako bo znal presoditi, katera skladba je prikladna njegovemu zboru, katera bo naredila vtis; obenem pa mora gledati na to, da v koncesijah do priprostega ljudstva ne prekorači meje cerkvenosti. Omnia mihi licent, sed non omnia expediunt (vse mi je dovoljeno, ampak vse ne služi).

Res je, da ima vsak narod nekaj individualnega, nekaj svojega. Nemške pesmi se razlikujejo od slovenskih, slovenske od italijanskih, vendar pravi Motu proprio: da mora biti glasba splošna, t. j. smejo se izraziti v cerkvenih kompozicijah različnih dežel one posebnosti, ki spadajo k posebni naravi kakega naroda, vendar se pa morajo splošnemu znaku cerkvene glasbe v toliko pokoriti, da na tujega poslušalca ne napravijo neugodnega vtisa.

Novejša stremjenja cerkvene glasbe v Avstriji.

Nemški napisal V. Goller, profesor na c. kr. akademiji za glasbo in predstavljajočo umetnost na Dunaju.

(Konec.)

Najpomembnejše delo za pospeševanje cerkvene glasbe v Avstriji pa je bilo v zadnjem času gotovo ustanovitev posebnega oddelka na c. kr. akademiji za glasbo in predstavljajočo umetnost na Dunaju-Klosterneuburgu. Odkod naj bi pač sicer prihajali bodoči vodilni cerkveni glasbeniki? Ali

delu mar cerkvena glasba kako izjemo, in padajo li mojstri z neba? Ne. Cerkevni glasbenik potrebuje ravnolako temeljite strokovne izobrazbe kot posvjetni umetnik, in kjer te ni, ni mogoče zadostiti Motu propriju, ki zahteva od cerkvene glasbe, da bodi „prava umetnost“.

Nasprotniki cerkvenoglasbene reforme v smislu Motu proprija so pomen tega zavoda mnogo hitreje spoznali nego prijatelji in so začeli na celi črti kontrirati. Javno in skrito so nasprotniki poizkušali cerkvene kroge oplašiti s tem, češ cerkvenoglasbeni oddelki c. kr. akademije je preveč modernističen. Drugi zopet so očitali zavodu, da premalo neguje dunajske klasike. Da, boj zoper cerkvenoglasbeno akademijo je šel tako daleč, da so mu končno podtikali protiavstrijske tendence.

Smejali bi se lahko toliki bedastoči; toda stvar je resnejša nego izgleda.

Kakor v politiki, tako vlada tudi v umetnosti pogosto kako „geslo“, in z „gesli“: „dunajski“, „avstrijski“, „domač“ so nasprotniki mnoge preslepili, da so jim verjeli.

Res je, da je stremljenje zavoda v gotovem smislu moderno, ker je bil prvi v svoji vrsti, ki se je postavil popolnoma na stališče Motu proprija; tudi je edin, kolikor mi je znano, ki ne usiljuje nobenega sloga in izkuša svojo smer najti potom poglobitve v liturgijo in glasbo vseh časov. To je na polju cerkvene glasbe pač moderna ideja, ker do sedaj ni bilo v navadi, da bi se cerkvena glasba preveč brigala za liturgijo. Od te se je že zdavnaj, zlasti pri nas v Avstriji emancipirala, in je bil cerkven kor že nekako tradicionalno postal torišče častihlepnihi, za izvrševanje resnobne glasbe nesposobnih godcev in za koncertno dvorano nesposobnih pevcev solistov.

Da, zavod je modern, ker v sedaj rabnih cerkvenoglasbenih oblikah in izraževalnih sredstvih ne uvidi ideala in stremi — s tem, da čim globlje prodira v skrivnosti liturgije in v pomen posameznih praznikov, — po oni cerkveni celotni umetnini (Gesamtkunstwerk), ki jo je imela cerkvena glasba prvega krščanskega tisočletja in za katero je R. Wagner na posvjetnem glasbenem polju v svojih muzikalnih dramah dal nov vzorec: enoto v besedi, glasbi in dejanju (liturgijo).

Zavod je tudi v tem modern, v kolikor se ne zadovolji z liturgično, umetniško in praktično izobrazbo svojih učencev, temveč poudarja posebno pevskovzgojni moment in si zagledel prizadeva vsposobiti učence svete glasbe, da bodo znali pevce vzgajati in jih s pomočjo moderne pevske metode navajati h pravi rabi glasu.

Vse to torej ni nič drugega nego kar hoče Motu proprij: seči po dobrem starem in isto združiti z novo umetnostjo v smislu prave gojitve spomenikov in naravnega zdravega napredka.

To so novejša stremjenja na polju cerkvene glasbe v Avstriji in s ponosom jih imenujemo naša lastna. V tem smislu pričakujemo, da bo nastala specifično avstrijska cerkvena glasba, ne kot bi bila ustvarjena in rabna le za Avstrijo, temveč ker so te istotako stare kot nove ideje izšle iz Avstrije in se bodo — kakor upamo — tudi kmalu razširile daleč na okrog.

Nekaj spominov na Slavonijo.

Piše Avguštin Kos, c. kr. fin. oficijant, mestni organist in pevovodja v Krškem.

Ko sem v dragem mi „Glasbeniku“ čital g. Gruma članek iz Dalmacije, sklenil sem, zapisati za naš dragi list tudi nekoliko spominov iz lanskega svojega potovanja ob času dopusta v kršno Slavonijo in pa „Bosno ponosno!“ Že dolgo časa me je vlekle tja dolj na jug, osobito pa v prestolnico staroslavne škofije djakovske, v prestolnico in nekdanje bivališče največjega Jugoslavana, biskupa Strossmajerja! — Tudi prijateljski klici naših slovenskih fantov, ki kot stolni koralisti in slovenski cecilijanci v kršni Slavoniji ledino orjejo, so me vendar enkrat izvabili iz mojega zatišja tja dolj, da se „onako bratski pozdravimo pa izrukamo!“ Pri vsakem potovanju ali izletu se držim načela „das Angenehme mit dem Nützlichen zu verbinden“ ali narobe, in tako je imelo tudi to potovanje v cerkvenoglasbenem oziru za me marsikaj poučnega!

V Djakovem torej, v prestolnici slavnega biskupa Strossmajerja, pri tamošnji katedrali so nastavljeni kot stalni cerkveni pevci štirje gospodje Slovenci. Za nas Slovence vsekako častno, in bratje Hrvati tu vidijo, da so naši fantje vendar-le „za ponucat“! Ti stalni gg. pevci — koralisti — tvorijo pravzaprav cerkveni pevski zbor stolne cerkve djakovačke. Na čelu temu zboru stoji kot regenschori in ravnatelj Hrvat gosp. Trišler, izboren organist, in v Djakovu samem zelo upoštevana oseba! — Gospodje koralisti, ki danes tam v daljni Slavoniji s svojimi lepimi glasovi prepevajo v krasni katedrali Strossmajerjevi slavo božjo, so: g. Ivan Poznič, rodod iz Prevoj; g. Poznič je svojo glasbeno izobrazbo dobil kot pevski deček v frančiškanskem samostanu v Ljubljani pod blagopokojnim P. Angelikom Hribarjem in je heroičen tenor par excellence; g. Franc Starc, rodod iz Studenca, absolvent orglarske šole v Ljubljani in bivši organist na dekanijiški cerkvi na Vidmu za čas rajnega blagega gospoda dekana in državnega poslanca Jožefa Žičkarja, kjer je kot organist jako uspešno deloval ter je v videmski fari v najboljšem spominu; danes izboren organist in pianist; — potem gospod Leopold Ocvirk, rodod iz Vranskega, absolvent orglarske šole v Celju, bivši organist na Vranskem in pa na mestni župni cerkvi v Krškem, izboren in krasen liričen tenor; gospod Ocvirk fungira tudi kot pevovodja pevskega društva „Preradovič“ — ter g. J. Koželj rodod Gorenjec, basist! — Svoj čas sta bila še dva Slovenca, neki g. Šprahman, ki je bil svojčas kot organist pri čč. oo. minoritih na Ptuj, a se je potem mislim posvetil učiteljskemu stanu, ter g. J. Rus, ki je sedaj v Ljubljani v privatnem življenju, nastavljena kot stolna koralista. To so torej naši fantje in kakor sem že omenil, tvori ta četvorica „de facto“ stalni pevski zbor! Iz pogovora z gospodom ravnateljem Trišlerjem sem izvedel, da imajo tudi mešani zbor, ki pa nastopa le o posebnih prilikah. Gospodje koralisti so jako lepo honorirani; vsakteri ima stalne plače 1.500 K, krasno novo stanovanje iz 2 sob, 1 kabineta in pritikline, ne vem koliko sežnjev drv ter precej obsežen vrt na razpolago! Gospode vzdržuje, plača ter nastavlja stolni kapitel djakovački, kateremu so tudi v službenem razmerju podrejeni. Kedaj bomo slovenski organisti za svoj posel, ki je spojen z razburljivim delom in z ogromnimi sitnostmi, vsaj približno tako honorirani?

Na djakovskem koru se poje največ koral in sicer po vatikanski izdaji. Opazil sem na koru tudi nekaj latinskih maš za mešani zbor; zdi se mi, da kraljujeta tukaj največ Schöpf in Kempter! Torej — lahka hrana; kaj bolj tečnega nisem opazil; po mojem mnenju vsekakor za stolnico in po vrhutega še pri dejstvu, da se tukaj ne gre za „Buh lonej“, temveč je „bakšiš“ na razpolago, vsekako premalo! Sicer pa se pri tej priliki spominjam dopisov g. Studenčana v „Glasbeniku“! Čitatelj, ako te zanima, poišči in beri! Kar je seveda dobro in najboljše, to je koral, ampak samo malo bolj po domače ga gospodje „vsekajo“! — Pa kako se ti to razlega po krasni in veličastni hiši božji, ko jo je veliki biskup Strossmajer sezidal: „v čast Božjo, jedinstvu cerkev in svojemu narodu 18'3“. Tako nekako stoji vklesano nad vhodom v cerkev

ravno pod korom! Jaz sem bil presenečen in očaran; še danes mi bučijo in donijo in zvonijo po ušesih slavni, častitljivi stari spevi, pevani v tej mogočni hiši božji in to od svežih, jasnih, krepkih glasov naših vrlih slovenskih pevcev! Duša se mi je topila v milih spominih; kolikokrat smo skupaj prepevali v čast božjo in vsposbudno naroda, pa i sebi v veselje ob Savski obali v naši lepi slovenski domovini, počenši v frančiškanskem samostanu v Brežicah in v farni cerkvi v Brežicah, pa zopet v „Narodnem domu“ brežiškem in v moji skromni sobici pri starem klavirju in zopet v farnih cerkvah na Vidmu in v Krškem, pri nebrojnih pevskih nastopih, pa tam v gostoljubnem samostanu čč. oo. kapucinov in njih prijazni cerkvi v mestecu Krškem! — Kaj! Janez dragi in Ti Franc — pa Polde! Milo mi je bilo v srcu pri tem trenutku. Ko sem spodaj v ladji poslušal Vaš spev, blagoglasen, vznesen, mogočen, pa sem se spomnil pesnika Boris Mirana: „Oh povsodi si doma, ko donijo glasi znani iz srca ti do srca! — Doni pesem, brate družji, domovini (ali Bogu) vsak naj služi, kogar Tvoja moč budi — o — prekrasna pesem Ti!“ In to še posebno pesem cerkvena, — ena in ista — sedaj vpeljana po širnem svetu, ki bo polagoma postala last vseh narodov v edino zveličavni sv. cerkvi: častitljivi koral! — E! koga bi to izredno ne navdušilo! In vi, prijatelji tam daleč dol! — naših slovenskih gora in dolov sinovi — delujete tako lepo in služite in pevate Vsemogočnemu v njegovo slavo tam skorej pred pragom Izlama!

Orgle v slavni katedrali djakovački so imenitne; opisal jih je v našem „Glasbeniku“ g. koralist Starc; omenjam, da me je mojstersko igranje g. ravnatelja Trišlerja zadivilo! Pri tako izbornem inštrumentu tak „majstor“ — no, skratka vse: cerkev, orgle, organist, pevci: ena velika harmonija, polna skladnosti in blagoglasja! Imel sem čast, na te krasne orgle na ponudbo gosp. ravnatelja Trišlerja malce popreludirati!

Pripomnil bi še to, da pojo gg. koralisti tudi rezponzorij „Libera“ s spremljanjem orgel! Meni to ni ugajalo, jaz dam prednost vokalnemu. Sicer je pa to „žmah“! Samo ob sebi umevno je, da smo se med seboj izredno radovali zopetnega skupnega prijateljskega sestanka in pri brezprimerni gostoljubnosti dragih prijateljev-pevcev-cecilijancev-Slovencev ter g. oskrbnika biskupskoga vlastelinstva djakovaškega g. plem. Štrige izborni imeli in tudi kako našo domačo „vdarli“! Ni mi dala duša mira, pa evo teh par spominov cerkveno-glasbeni javnosti z namenom, da ista izve, kakó naši „dečki“ v daljni Slavoniji daleč tam dol takorekoč ob pragu Orienta širijo našo lepo, vzvišeno idejo cecilijansko! — Prijatelji, v tem duhu naprej — v slavo imenu in narodu slovenskemu pa i Bogu in sv. Ceciliji!

Nove orgle Preddvorom.

Župna cerkev Preddvorom pri Kranju je dobila nove orgle, katere je kot sedmo samostojno delo postavil g. Jan. Naraks iz Petrovč pri Celju. Orgle imajo naslednjo dispozicijo:

I. manual: 1. Principal 8', 2. Bordun 8', 3. Gamba 8', 4. Flauto dolce 8', 5. Oktava 4', 6. Mikstura 2²/₃'. — II. manual: 7. Rog 8', 8. Salicional 8', 9. Flavta 8', 10. Eolina 8', 11. Flauto amabile 4'. — Pedal: 12. Subbas 16', 13. Pianobas 16' ex 12, 14. Salicetbas 8' ex 8', 15. Oktavbas 8'.

Manualna zveza II—I, Subokt. II—I, Superokt. II—I, Superoktava I, II, pedalna zveza k I in II, pedalni avtomat, štirje zbiralniki.

Izpremena 12 in 14 sta kombinirana, nižja oktava Eoline je vzeta iz Salicionala v Miksturi vstopi pri četrtem c 4', odstopi pa 1¹/₂'.

Funkcija je izborna, intonacija popolnoma na višku, principal kremenit, orkestralni glasovi lepo rezoči, flavte okrogle, rog izvrstno nadomešča vijolinski principal, superoktava dela polne orgle kričeče, a se ne nahaja v „Tutti“; ako jo hoče organist imeti, mora jo posebej pritegniti, in tako je prav.

G. župnik je dal kor povekšati in s tem je bilo delo mojstru zelo olajšano. Orgle so spravljene v eno samo omaro, pred katero stoji igralnik. Meh je na dnu orgel in je precej obširen, sapa zadostna in mirna. Omara je pleskana z belo oljkino barvo in je zmerno pozlačena; igralnik je iz borovega lesa, samo prevlečen z vlakom in dela jako prijeten vtis. Neka eleganca dela orgle očesu jako prikupljive. Materijal je izbran in da orglam veliko vrednost. Zlasti pa je pohvaliti Naraksov zistem, ki se sicer poslužuje strožkov, a ima v igralniku „relais“, v katere se iz cevki umika sapa. Torej se sape ne izgubi prav nič, in meh, ko ga napolniš, se niti ne gane. Naraks dela počasi, a sigurno in brez hib.

Orgle stanejo 6000 kron in popolnoma odgovarjajo pogodbi.

P. H. Sattner.

Orgle na Blejskem otoku.

Gospod Anton Dornič, orglarski mojster iz Radovljice, je postavil na Blejskem otoku orgle, pri katerih je uporabil staro, lepo omaro in tri izpremene prejšnjih orgel, vse drugo je novo. Omaro je moral poglobiti in seveda tudi nov igralnik napraviti. Dispozicija orgel: I. manual: 1. Bordun 16' iz 3, 12 spodnjih piščali novih, 2. Principal 8', star, 3. Burdon 8', 4. Salicional 8', 5. Flauto amabile 8', 6. Ojstra flavta 4', 7. Oktava 4', 8. Mikstura 2²/₃' četverna. — II. manual: 9. Flavtni principal 8', 10. Bordunček 8', 11. Viola d' amore 8', 12. Vox coel. 8', 13. Praestant 4', 14. Flauto dolce 4', 15. Kvinta 2²/₃', 16. Flavtica 2', 17. Terca 1³/₅', zadnji trije skupaj tvorijo Kornet, 18. Tremolo. — Pedal: 19. Subbas 16', 20. Pianobas 16' iz 19, 21. Oktav. bas 8', star. — Običajne zveze, štirje zbiralniki, tutti za drug manual, crescendo, narastek (Schweller) za II. man., ped. avtomat.

Intonacija je tako izborna, da ji v naših krajih ni primere. V prvi vrsti omenim Viola d' amore in Vox coel., ki se glasita naravnost divno, eterično. To niso več glasovi z zemlje, zdi se, da so iz nebes. To so orkestralni glasovi v pravem idealu: nežni, fini, nikdar usiljivi. Lepota teh dveh izpremenov se dokaj zveča, ako pritegnem še kvinto. Kornet v drugem manualu je jako oblažen, flavte jasne, tudi v višini ne hripave, mikstura četverna, oživljajoča, lepo zaokrožena, tudi superoktava v plenu ni kričeča. Kot intonatêr je g. Dornič, kolikor morem jaz soditi, dosedaj nedosegljiv.

Omeniti pa moram, da je meh premajhen, in bo pri krepkem igranju težko kos svoji nalogi. Funkcija je deloma kesna, zlasti v ped. avtomatu. Cín lep, les manj izbran, mizarско delo preprosto. Cena 5339 K. Igralnik je postavljen pred omaro, toda postrani, tako da ima orglavec omaro na desni. Jeli to ugodno, bodo povedali organisti.

P. H. Sattner.

Dopisi.

Iz Ajdovca. Pri nas smo letos prav slovesno obhajali dan prvega sv. obhajila. Pri tej priliki smo peli St. Premrlovo pesmico „Jutro prvega sv. obhajila“, ki se je otrokom zelo priljubila in se bo pri nas, zlasti med šolsko mladino gotovo udomačila. Ker sem videl, s kakšno vnemo so se je otroci poprijeli, sem s pomočjo g. učitelja pripravil šolske otroke do tega, da so peli med celo sv. mašo. Peli pa so razun že prej imenovane pesmi „Jutro prvega sv. obhajila“ še sledeče pesmi iz Spindlerjeve Ljudske pesmarice: O salutaris, Jezus male k sebi kliče, Sv. Alojzij II., O srečna duša, Tantum ergo in Genitori (Koral) in Laudate; iz Cecilije pa: Marija, mati ljubljena. Stalo nas je precej truda, preden so otroci vse to znali. Posebno preglavico jim je delal koral in latinsko besedilo; ko se je pa pokazal dober uspeh, je bil ves trud pozabljen.

Omeniti moram, da imam pri cerkvenem zboru prav pridne pevce in pevke. Zbor šteje 2 soprana, 2 alta, 2 tenora in 2 basa. Lepo urejeni zbor redno prihaja na kor,

akoravno so nekatere pevke oddaljene od cerkve skoro eno uro, pevci pa pol ure. Poleg tega vodim moški zbor slov. kat. pevskega in izobraževalnega društva „Škrjanček“. Ta zbor šteje 22 pevcev, med njimi nekaj prav dobrih grl. Ker nastopa moški zbor — za izpremembo — semtertje tudi pri službi božji, se v društvu ne goji samo narodna pesem, ampak tudi cerkvena. Uspehi so vedno boljši. Ako pojde tako naprej, bomo lahko veseli in ponosni.

Al. Pucelj, organist.

Razne reči.

△ Preč. g. Jakob Aljaž, župnik, duh. svetnik in skladatelj na Dovjem, je dobil od cesarja zaslužni zlat križec. Najiskrenejše čestitamo.

△ Ign. Hladnikova zbirka „Fünf fugierte Festspiele“ za orgle je bila sprejeta v Caecilienvereinsorgan pod št. 4016. Čestitamo.

△ Hrvatski skladatelj Franjo Vilhar, rodom Slovenec, ki že od l. 1882. deluje kot glasbenik na Hrvatskem, od l. 1891. kot glasbeni učitelj v Zagrebu, je 5. jan. 1912 dovršil svoje šestdeseto leto. Kot skladatelj je zložil veliko število posvetnih skladb (zborov, samospevov, klavirskih in orkestralnih skladb, 2 operi in 2 opereti); s cerkveno glasbo se je manj bavil; na tem polju moramo omenjati le nekaj njegovih cerkvenih pesmi in 2 maši (eno hrvatsko in eno latinsko). Vilhar slovi na Hrvatskem kot dober organist in izvrsten improvizator. O njegovem življenju in delovanju je prinesla hrvatska „Prosvjeta“ v 17. in 18. letošnji številki lep članek iz peresa prof. Franje Dugana. Gosp. jubilanta Bog živi!

△ Meseca septembra je umrl v Ljubljani kranjski zgodovinar Peter Pavel pl. Radics, ki je objavil precejšnje število zelo zanimivih znanstvenih člankov, tičočih se zgodovine naše ož e domovine. Leta 1877. je izšla kot kulturnozgodovinska skica 52 strani obsegajoča knjižica „Frau Musica in Krain“.

△ Stolni kapelnik olumuški Jožef Nešvera, znan po svojih mnogoštevilih cerkvenih in posvetnih skladbah, je obhajal 24. oktobra t. l. sedemdesetletnico rojstva. Na mnoga leta!

△ Cecilijino društvo za ljubljansko škofijo je imelo v zadnjem času dve redni odborovi seji: 13. in 20. oktobra. V obeh sejah so se prebiral in pretresala pravila orglarske šole v Ljubljani, sestavljena od šolskega vodstva. Odbor je pravila — v kolikor je bilo potreba — izboljšal in izpopolnil ter končno odobril. Pravila so namenjena v prvi vrsti učiteljem in učencem orglarske šole; so pa na razpolago tudi vsakomur, ki se zanima za ustroj naše Cec. šole. Dobivajo se pri uredništvu C. Gl.

Naše priloge.

P. Gregorij Zahlfleisch, čigar Tantum ergo prinašamo v današnji prilogi, je frančiškan v Inomostu in vodja frančiškanskega cerkvenega zbora. Zložil je že več latinskih maš in drugih cerkvenih skladb. Posebno lepa je njegova „Missa in hon. s. Elisabeth Hungariae“ za 4glasni mešani zbor in orgle. Njegov slog je plemenito-melodiozen, zmernomodern, zelo podoben Mittererjevemu. Upamo, da bomo naše naročnike mogli razveseliti še z marsikako P. Zahlfleschevo skladbo. — Ferjančičeva Nagrobnica, prirejena za mešani zbor, bo sigurno tudi dobrodošla, in to tembolj, ker nagrobnic za mešani zbor sploh nič nimamo.

S. P.

Razpisana organistovska služba.

Razpisana je služba organista in cerkvnika v Pišecah na Štajerskem. Župnija šteje 3700 duš. Orgle nove, cerkveni harmonij na razpolago. Dohodki primerni. Nastop po dogovoru.

Cecilijino društvo za stolno župnijo v Ljubljani
priredi
v proslavo sv. Cecilije, zavetnice cerkvene glasbe,
v sredo dne 27. novembra 1912
ob pol osmih zvečer v **stolnici**

CERKVEN KONCERT.

Sodelujejo: Gosp. prof. Franjo Dugan, stolni organist v Zagrebu (orgle), gosp. Ignacij Hladnik, kapiteljski organist v Novem mestu (orgle), čast. gosp. Stanko Premrl, vodja stolnega kora v Ljubljani (orgle in kot voditelj koncerta), cerkveni zbor ljubljanske stolnice, pomnožen z nekaterimi drugimi ljubljanskimi gg. cerkvenimi pevci in pevkami ter oddelek Slovenske Filharmonije.

SPORED:

1. Canestrari: *Allegretto festoso di concerto*. Izvaja na orglah čast. gosp. St. Premrl.
2. Premrl: *Pesem v čast sv. Ceciliji*, za mešani zbor in orgle.
3. Callaerts: a) *Invocation*. } Izvaja na orglah gosp. Ign.
b) *Marche de Fete*. Op. 28. } Hladnik.
4. a) Mitterer: *Jesu, rex admirabilis*, za mešani zbor in godala na lok.
b) Greith: *Marija zmagalka*, za mešani zbor in orkester.
5. Bach: a) *Toccatu v D-molu*. Izvaja na orglah gosp. prof. Fr. Dugan.
Bach: b) *Preludij v G-duru*. Izvaja na orglah g. Ign. Hladnik.
6. a) Gerbić: *Marijina pesem št. 10*. } Za mešani zbor.
b) Griesbacher: *Mutter der göttlichen Gnade*. }
7. Rheinberger: *Koncert za orgle in orkester v G-molu*. 1. Grave. 2. Andante. 3. Con moto. Na orglah: prof. Franjo Dugan.
8. Rud. Wagner: *Iubilate Deo*, za mešani zbor, orgle in orkester.

Sedeži po 2 K in po 1 K 50 vin., vstopnice po 50 vin. se dobivajo v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Čisti prebitek cerkvenega koncerta se uporabi za nove orgle v ljubljanski orglarski šoli.

Današnjemu listu je pridejana II. številni prilog.

Odgovorni urednik lista in glasbene priloge **Stanko Premrl**.
Zalaga Cecilijino društvo. — Tiska Zadružna tiskarna v Ljubljani.